

Rättsfallssamlingen

FÖRSLAG TILL AVGÖRANDE AV GENERALADVOKAT
ANTHONY COLLINS
föredraget den 4 maj 2023¹

Mål C-560/20

**CR,
GF,
TY**

motpart:

Landeshauptmann von Wien

(begäran om förhandsavgörande från Verwaltungsgericht Wien, (Förvaltningsdomstolen i Wien, Österrike))

”Begäran om förhandsavgörande – Invandringspolitik – Rätt till familjeåterförening – Direktiv 2003/86/EG – Familjeåterförening för flyktingar – Underårig utan medföljande vuxen – Artikel 10.3 a – Föräldrar som ansöker om familjeåterförening med en underårig utan medföljande vuxen som har flyktingstatus, tillsammans med flyktingens vuxna syster som har en funktionsnedsättning – Familjemedlem till flyktingen som inte anges i artikel 10.2 och 10.3 – Artikel 3.5 – Medlemsstaternas möjligheter att anta förmånligare bestämmelser – Artikel 4.2 b – Familjeåterförening med ogifta myndiga barn till referenspersonen som av hälsoskäl inte kan försörja sig själva – Artikel 17 – Individuell prövning av ansökningar om familjeåterförening – En välvägd och rimlig bedömning av samtliga berörda intressen – Artiklarna 7, 24.2 och 24.3 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna”

I. Inledning

1. Förevarande begäran om förhandsavgörande från Verwaltungsgericht Wien (Förvaltningsdomstolen i Wien, Österrike) avser huruvida föräldrarna och den vuxna systemen med en funktionsnedsättning till en underårig flykting utan medföljande vuxen är berättigade till familjeåterförening.² För det syftet vill den hänskjutande domstolen få klarhet i vid vilket datum flyktingens status som underårig ska bedömas. Den vill även veta huruvida ett uppehållstillstånd ska beviljas enligt unionsrätten till den vuxna systemen med en funktionsnedsättning till en underårig flykting utan medföljande vuxen, när ett beslut att neka uppehållstillstånd skulle få till följd att deras föräldrar hindras från att utöva sin rätt till familjeåterförening.

¹ Originalspråk: engelska.

² Enligt definitionen i artikel 2 b och 2 f i rådets direktiv 2003/86/EG av den 22 september 2003 om rätt till familjeåterförening (EUT L 251, 2003, s. 12).

II. Tillämpliga bestämmelser

A. Unionsrätt

2. I artikel 2 c i direktiv 2003/86 definieras begreppet referensperson som "[e]n tredjelandsmedborgare som vistas lagligen i en medlemsstat och som ansöker om familjeåterförening, eller vars familjemedlemmar ansöker om familjeåterförening för att förenas med honom/henne".

3. I artikel 2 f i direktiv 2003/86 definieras begreppet "underårig utan medföljande vuxen" som en "[t]redjelandsmedborgare eller statslös person som är yngre än arton år och som anländer till medlemsstaternas territorier utan medföljande vuxen som enligt lag eller sedvana ansvarar för den underårige, så länge som denne inte faktiskt tas om hand av en sådan vuxen, eller en underårig som lämnas utan medföljande vuxen efter att ha anlämt till medlemsstaternas territorier".

4. Enligt artikel 3.5 i direktiv 2003/86 ska nämnda direktiv inte påverka medlemsstaternas möjligheter att anta eller behålla förmånligare bestämmelser.

5. Enligt artikel 4.2 b i direktiv 2003/86 får medlemsstaterna, enligt direktivet och med iakttagande av villkoren i kapitel IV i direktivet, tillåta inresa och vistelse för ogifta myndiga barn till referenspersonen eller dennes make/maka, om barnen av hälsoskäl bevisligen inte kan försörja sig själva.

6. I artikel 10 i direktiv 2003/86 föreskrivs följande:

"...

2. Medlemsstaterna får tillåta familjeåterförening för andra familjemedlemmar än de som anges i artikel 4, om de är beroende av flyktingen för sin försörjning.

3. Om en flykting är underårig utan medföljande vuxen

a) skall medlemsstaterna tillåta inresa och vistelse i familjeåterföreningssyfte för hans eller hennes släktingar i rakt uppstigande led av första graden utan att tillämpa villkoren i artikel 4.2 a,

..."

7. Artikel 12 direktiv 2003/86 har följande lydelse:

"1. Med avvikelse från artikel 7 får medlemsstaterna i samband med ansökningar som rör sådana familjemedlemmar som avses i artikel 4.1 inte kräva att flyktingen och/eller dennes familjemedlemmar skall styrka att flyktingen uppfyller villkoren i artikel 7.

...

Medlemsstaterna får kräva att flyktingen uppfyller villkoren i artikel 7.1 om ansökan om familjeåterförening inte lämnas in inom tre månader efter det att flyktingstatus har beviljats."

B. Österrikisk rätt

8. De relevanta bestämmelserna i nationell rätt finns i 11 § och 46 § i Bundesgesetz über die Niederlassung und den Aufenthalt in Österreich (Niederlassungs- und Aufenthaltsgesetz – NAG) (den federala lagen om bosättning och vistelse i Österrike) (nedan kallad NAG) av den 16 augusti 2005³ samt 34 § och 35 § i Bundesgesetz über die Gewährung von Asyl (Asylgesetz 2005) (den federala lagen om beviljande av asyl (Asyllag 2005)) (nedan kallad AsylG 2005) av den 16 augusti 2005.⁴

III. Bakgrund till det nationella målet och tolkningsfrågorna

9. RI är syrisk medborgare, född den 1 september 1999. Han kom till Österrike som underårig utan medföljande vuxen den 31 december 2015 och ansökte om internationellt skydd den 8 januari 2016. Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl (Federala myndigheten för immigration och asyl, Österrike) beviljade RI flyktingstatus då han var underårig och delgav honom detta beslut den 5 januari 2017. Den 6 april 2017, tre månader och en dag efter detta, ingav RI:s föräldrar, CR och GF, och hans vuxna syster, TY,⁵ ansökningar⁶ till Österrikes ambassad i Syrien om tillstånd att resa in och vistas i Österrike med RI i familjeåterföreningssyfte. RI var underårig när dessa ansökningar ingavs. Österrikes ambassad avlog ansökningarna⁷ på grund av att RI hade blivit myndig under förfarandet för familjeåterförening. Beslutet överklagades inte och det vann laga kraft den 26 juni 2018.

10. Den 11 juli 2018 ingav CR, GF och TY ansökningar till Landeshauptmann von Wien (regeringschefen för delstaten Wien) om uppehållstillstånd i familjeåterföreningssyfte enligt 46 § punkt 1 stycke 2 NAG. CR och GF åberopade sina rättigheter enligt direktiv 2003/86. TY grundade sin ansökan på artikel 8 i Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna (nedan kallad Europakonventionen). Den 20 april 2020 avvisade Landeshauptmann von Wien (regeringschefen för delstaten Wien) dessa ansökningar, eftersom de inte hade ingetts inom tre månader från den dag då RI:s flyktingstatus hade beviljats.

11. CR, GF och TY (nedan kallad klagandena) överklagade dessa beslut till Verwaltungsgericht Wien (Förvaltningsdomstolen i Wien). Den domstolen vill bland annat få klarhet i huruvida klagandena har rätt till familjeåterförening enligt artikel 10.3 a i direktiv 2003/86 med hänsyn till att RI blev myndig under förfarandet för familjeåterförening. Om så inte är fallet, vill nämnda domstol få veta vilket datum ansökan om familjeåterförening borde ha ingetts för att en sådan rätt ska föreligga.

12. Efter en muntlig förhandling fann Verwaltungsgericht Wien (Förvaltningsdomstolen i Wien) att klagandena inte har rätt till en bostad som anses ”normal”,⁸ inte har en ”sjukförsäkring”⁹ och inte har någon stabil och regelbunden inkomst¹⁰ i Österrike. De uppfyller därför inte villkoren i

³ BGBl. I, 100/2005. Lydelsen av den 14 augusti 2018 är tillämplig i förevarande mål. BGBl. I, nr 56/2018.

⁴ BGBl. I, 100/2005. Lydelsen av den 18 oktober 2017 är tillämplig i förevarande mål. BGBl. I, 145/2017.

⁵ Född den 15 augusti 1988. CR, GF och TY är syriska medborgare.

⁶ Enligt 35 § AsylG 2005.

⁷ Beslutet att avslå dessa ansökningar delgavs den 29 maj 2018.

⁸ Se artikel 7.1 a i direktiv 2003/86.

⁹ Se artikel 7.1 b i direktiv 2003/86.

¹⁰ Se artikel 7.1 c i direktiv 2003/86.

artikel 7 i direktiv 2003/86. Den hänskjutande domstolen konstaterade även att TY, som bor med sina föräldrar i Syrien, har cerebral pares, vilket gör att hon är rullstolsburen och behöver daglig personlig omvårdnad, bland annat hjälp med att äta. Hennes mor, CR, ger denna omvårdnad. TY:s föräldrar kan inte lämna henne ensam, eftersom den omvårdnad som hennes mor ger inte finns tillgänglig på annat sätt i Syrien och inga andra familjemedlemmar bor där.

13. Verwaltungsgericht Wien (Förvaltningsdomstolen i Wien) slog fast att eftersom Republiken Österrike inte har använt möjligheten i artikel 10.2 i direktiv 2003/86, är TY inte en familjemedlem i familjeåterföreningssyfte enligt österrikisk rätt. Den hänskjutande domstolen anser därför att RI:s föräldrar skulle tvingas avstå från sin rätt till familjeåterförening enligt artikel 10.3 a i direktiv 2003/86 om RI:s syster, TY, inte beviljades uppehållstillstånd samtidigt som föräldrarna. Nämnda domstol vill få klarhet i huruvida tolkningen av artikel 20 FEUF i domen Ruiz Zambrano¹¹ och domen Dereci¹² kan tillämpas analogt på utövandet av rätten till familjeåterförening enligt artikel 10.3 a i direktiv 2003/86 genom att utvidga direktivets tillämpningsområde till att omfatta andra kategorier av personer än dem som uttryckligen föreskrivs däri. Den hänskjutande domstolen har påpekat att TY enligt österrikisk rätt kan vara berättigad till uppehållstillstånd av tvingande skäl som avser hennes privat- och familjeliv enligt artikel 8 i Europakonventionen. Den anser dock att en rätt till uppehållstillstånd enligt unionsrätten kan ge ett mer omfattande skydd än det som skulle kunna vara tillgängligt genom en tillämpning av artikel 8 i Europakonventionen av myndigheterna i Österrike.

14. Mot denna bakgrund beslutade Verwaltungsgericht Wien (Förvaltningsdomstolen i Wien) att vilandeförklara målet och hänskjuta följande tolkningsfrågor till EU-domstolen:

- ”1) Kan tredjelandsmedborgare som är föräldrar till en flykting som har ansökt om asyl som underårig, utan medföljande vuxen, och därefter beviljats asyl som underårig, fortsatt åberopa artikel 2 f i [direktiv 2003/86], jämförd med artikel 10.3 a i samma direktiv, om flyktingen blir myndig under förfarandet gällande utfärdande av uppehållstillstånd för föräldrarna, men efter att denne själv har beviljats asyl?
- 2) Om fråga 1 besvaras jakande: Är det i ett sådant fall nödvändigt att föräldrarna till tredjelandsmedborgaren iakttar tidsfristen i ... dom av den 12 april 2018, C-550/16, A och S, [(C-550/16, EU:C:2018:248, punkt 61)], det vill säga att ansökan om familjeåterförening ’i princip ... lämnas in inom tre månader efter det att den berörda underåriga personen har beviljats flyktingstatus’?
- 3) Om fråga 1 besvaras jakande: Kan en myndig tredjelandsmedborgare som är syster till en konventionsflykting få uppehållstillstånd som en direkt följd av unionsrätten för det fall att konsekvensen av att hon nekas uppehållstillstånd blir att flyktingens föräldrar de facto tvingas avstå från sin rätt till familjeåterförening enligt artikel 10.3 a i direktiv [2003/86], eftersom flyktingens vuxna syster på grund av sitt hälsotillstånd behöver ständig vård av sina föräldrar och därför inte kan stanna kvar ensam i ursprungslandet?
- 4) Om fråga 2 besvaras jakande: Vilka kriterier ska användas vid bedömningen av om en sådan ansökan om familjeåterförening ’i princip’ ingetts inom tre månader, i den mening som avses med uttalandena i ... dom av den 12 april 2018, C-550/16, A och S, [(C-550/16, EU:C:2018:248, punkt 61)]?

¹¹ Dom av den 8 mars 2011, Ruiz Zambrano (C-34/09, EU:C:2011:124).

¹² Dom av den 15 november 2011, Dereci m.fl. (C-256/11, EU:C:2011:734).

- 5) Om fråga 2 besvaras jakande: Kan flyktingens föräldrar fortsatt hävda rätt till familjeåterförening enligt artikel 10.3 a i direktiv [2003/86] om det har gått tre månader och en dag mellan den dag då den underåriga erkändes som flykting och dagen för ansökan om familjeåterförening?
- 6) Kan en medlemsstat i princip kräva att flyktingens föräldrar uppfyller villkoren i artikel 7.1 i direktiv [2003/86] i ett förfarande om familjeåterförening enligt artikel 10.3 a i direktiv [2003/86]?
- 7) Är kravet att villkoren som anges i artikel 7.1 i direktiv [2003/86] ska vara uppfyllda inom ramen för en familjeåterförening enligt artikel 10.3 a i direktiv [2003/86] beroende av om en ansökan om familjeåterförening ingetts inom en tidsfrist på tre månader efter beviljandet av flyktingstatus i enlighet med artikel 12.1 tredje stycket i direktiv [2003/86]?"

IV. Förfarandet vid domstolen

15. Den 9 juli 2021 beslutade domstolens ordförande att vilandeförklara förevarande mål i avvaktan på slutlig dom i mål C-279/20 och de förenade målen C-273/20 och C-355/20. Den 8 augusti 2022 frågade domstolens ordförande den hänskjutande domstolen huruvida den, mot bakgrund av de domar som hade meddelats i dessa mål, helt eller delvis önskade vidhålla sin begäran om förhandsavgörande.¹³ Den 6 september 2022 återkallade den hänskjutande domstolen fråga 1 i sin begäran om förhandsavgörande, men vidhöll sin begäran med avseende på frågorna 2–7.

16. Klagandena, den nederländska och den österrikiska regeringen samt Europeiska kommissionen har inkommit med skriftliga yttranden. Samma parter utvecklade sin talan och svarade på domstolens frågor vid förhandlingen den 14 februari 2023.

V. Bedömning

17. I enlighet med domstolens begäran, begränsar jag mitt förslag till avgörande till att avse en prövning av den tredje frågan.¹⁴

18. Verwaltungsgericht Wien (Förvaltningsdomstolen i Wien) vill få klarhet i huruvida en tredjelandsmedborgare, som är vuxen syster till en underårig flykting utan medföljande vuxen och som på grund av sitt hälsotillstånd är helt beroende av sina föräldrar för sin försörjning, har rätt till uppehållstillstånd enligt unionsrätten när ett beslut att neka sådant tillstånd skulle få till följd att hennes föräldrar hindras från att utöva sin rätt till familjeåterförening.¹⁵ Klagandena och kommissionen anser att denna fråga kräver ett jakande svar. Den nederländska och den österrikiska regeringen föreslår att frågan ska besvaras nekande.

¹³ Dom av den 1 augusti 2022, Bundesrepublik Deutschland (Familjeåterförening för ett barn som blivit myndigt) (C-279/20, EU:C:2022:618), och dom av den 1 augusti 2022, Bundesrepublik Deutschland (Familjeåterförening med en underårig flykting) (C-273/20 och C-355/20, EU:C:2022:617).

¹⁴ Eftersom den tredje och den sjätte frågan delvis överlappar varandra, kommer jag att behandla den hänskjutande domstolens sjätte fråga i den utsträckning som krävs för att bistå domstolen vid dess överläggningar.

¹⁵ Den tredje frågan grundar sig på antagandet att tredjelandsmedborgare som är föräldrar (CR och GF) till en flykting (RI) som ansökte om och beviljades asyl som underårig utan medföljande vuxen innan han blev myndig, kan åberopa artikel 2 f i direktiv 2003/86, jämförd med artikel 10.3 a i direktivet, även om flyktingen hade blivit myndig under förfarandet för familjeåterförening, men efter att han själv hade beviljats asyl.

19. Klagandena har hävdad att med hänsyn till TY:s hälsotillstånd skulle ett beslut att neka henne familjeåterförening innebära att hennes föräldrar, CR och GF, inte kan utöva sin rätt till familjeåterförening med sin son RI, och därigenom skulle denna rätt förlora sin ändamålsenliga verkan. Det resultatet strider mot målet med direktiv 2003/86, som är att främja familjeåterförening, och kravet att ta särskild hänsyn till situationen för flyktingar. Det strider även mot effektivitetsprincipen, enligt vilken nationella bestämmelser inte får medföra att det i praktiken blir omöjligt eller orimligt svårt att utöva rättigheter som följer av unionsrätten. Kommissionen anser även att artikel 10.3 a i direktiv 2003/86 ska tolkas så, att den vuxna systemen med en funktionsnedsättning till en underårig flykting utan medföljande vuxen omfattas av bestämmelsens tillämpningsområde för att göra det möjligt för den sistnämnda att återförenas med sina föräldrar.

20. Den nederländska regeringen anser att en utvidgning av tillämpningsområdet för artikel 10.3 a i direktiv 2003/86 till att omfatta den vuxna systemen med en funktionsnedsättning till en underårig flykting utan medföljande vuxen skulle medföra att de bestämmelser i nämnda direktiv som uttryckligen tillåter att medlemsstaterna utvidgar den personkrets som kan komma i åtnjutande av familjeåterförening förlorar sin verkan. Den österrikiska regeringen har hävdad att en utvidgning av tillämpningsområdet för direktiv 2003/86 strider mot unionslagstiftarens uttryckliga önskan, eftersom de personkategorier som beviljas rätt till familjeåterförening enligt direktivet uttömmande definieras i nämnda rättsakt.

21. Den hänskjutande domstolen anser att utövandet av RI:s rätt till familjeåterförening med sina föräldrar är avhängigt av att TY:s beviljas uppehållsrätt samtidigt som hennes föräldrar.¹⁶ Jag ska därför först undersöka RI:s rätt till familjeåterförening med sina föräldrar enligt unionsrätten innan jag bedömer om TY har uppehållsrätt enligt unionsrätten.

A. Rätten för en underårig flykting, utan medföljande vuxen, till familjeåterförening med sina föräldrar – artikel 10.3 a i direktiv 2003/86

22. I strävan att underlätta tredjelandsmedborgarnas integrering i medlemsstaterna genom att möjliggöra familjelivet genom familjeåterförening, fastställer direktiv 2003/86 villkor för utövandet av rätten till familjeåterförening för tredjelandsmedborgare som vistas lagligen på medlemsstaternas territorier.¹⁷ Artikel 5.5 i direktiv 2003/86 innebär att medlemsstaterna är skyldiga att vid prövningen av ansökningar om familjeåterförening ta hänsyn till de berörda underåriga barnens bästa och sträva efter att främja familjelivet.¹⁸ Direktiv 2003/86 ska tolkas och tillämpas mot bakgrund av bland annat artiklarna 7, 24.2 och 24.3 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna (nedan kallad stadgan).¹⁹ Artikel 7 i stadgan erkänner rätten till respekt för privatlivet eller familjelivet.²⁰ Den bestämmelsen ska tolkas mot bakgrund av

¹⁶ I artikel 13.2 i direktiv 2003/86 föreskrivs att så snart en ansökan om inresa för familjeåterförening har godkänts "[skall] [d]en berörda medlemsstaten ... för familjemedlemmarna utfärda ett första uppehållstillstånd med minst ett års giltighetstid. Detta uppehållstillstånd skall kunna förnyas." I artikel 13.1 i direktiv 2003/86 föreskrivs även att så snart den har godkänt en ansökan om inresa för familjeåterförening, "skall den berörda medlemsstaten ge familjemedlemmarna tillstånd till inresa".

¹⁷ Skäl 4 och artikel 1 i direktiv 2003/86.

¹⁸ Dom av den 1 augusti 2022, Bundesrepublik Deutschland (Familjeåterförening med en underårig flykting) (C-273/20 och C-355/20, EU:C:2022:617, punkterna 35 och 39).

¹⁹ Se skäl 2 i direktiv 2003/86.

²⁰ Artikel 7 i stadgan innehåller rättigheter motsvarande dem som garanteras i artikel 8.1 i Europakonventionen, och de har följaktligen samma innebörd och samma räckvidd: dom av den 15 november 2011, Dereci m.fl. (C-256/11, EU:C:2011:734, punkt 70 och där angiven rättspraxis).

skyldigheten att se till att barnets bästa kommer i främsta rummet, såsom erkänns i artikel 24.2 i stadgan. Det ska även tas hänsyn till barnets behov av att regelbundet upprätthålla ett personligt förhållande till båda föräldrarna, såsom anges i artikel 24.3 i stadgan.²¹

23. I artikel 4 i direktiv 2003/86 definieras de familjemedlemmar till en tredjelandsmedborgare i fråga om vilka medlemsstaterna ska, eller efter omständigheterna får, bevilja en rätt till familjeåterförening enligt direktivet.²² Artikel 4.1 i direktiv 2003/86 reglerar rätten till familjeåterförening för medlemmar i referenspersonens kärnfamilj, nämligen referenspersonens make/maka och deras underåriga barn.²³ I artikel 4.2 a i direktiv 2003/86 föreskrivs att medlemsstaterna får, under vissa omständigheter, tillåta familjeåterförening för föräldrarna till referenspersonen eller dennes make/maka. Möjligheten till familjeåterförening med föräldrar är således i princip en fråga som varje medlemsstat får avgöra med hänvisning till denna bestämmelse. Åtnjutandet av denna rätt är i synnerhet villkorad av ett krav på att föräldrarna är beroende av referenspersonen för sin försörjning och saknar annat nödvändigt familjemässigt stöd i sitt ursprungsland.²⁴ Utövandet av rätten till familjeåterförening enligt artikel 4.2 a i direktiv 2003/86 förutsätter även ”iakttagande av villkoren [särskilt] i kapitel IV” i direktiv 2003/86.

24. Artikel 7.1 i direktiv 2003/86, som finns i kapitel IV i direktivet, tillåter att medlemsstaterna kräver bevis för att referenspersonen har a) en bostad som anses normal för en familj av jämförbar storlek i den berörda medlemsstaten, b) en sjukförsäkring som omfattar referenspersonen och hans eller hennes familjemedlemmar, och c) stabila och regelbundna försörjningsmedel som är tillräckliga för att försörja referenspersonen och hans eller hennes familjemedlemmar utan hjälp från systemet för socialt bistånd i berörda medlemsstaten. Eftersom ordet ”får” används i artikel 7.1 i direktiv 2003/86, kan medlemsstaterna avstå från de krav som föreskrivs i den bestämmelsen.

25. I vissa fall drar flyktingar fördel av förmånligare villkor för utövandet av rätten till familjeåterförening.²⁵ Artikel 10.3 i direktiv 2003/86 behandlar specifikt situationen med flyktingar som är underåriga utan medföljande vuxen. Bestämmelsen ger dem en förmånlig behandling²⁶ genom att säkerställa familjeåterförening med bland annat deras föräldrar²⁷ eller deras legala vårdnadshavare²⁸ utan att uppställa vissa villkor som annars är tillämpliga enligt det

²¹ Dom av den 13 mars 2019, E. (C-635/17, EU:C:2019:192, punkterna 55 och 56 och där angiven rättspraxis).

²² Dom av den 12 december 2019, *Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal (Familjeåterförening – System till en flykting)* (C-519/18, EU:C:2019:1070, punkt 35). Artikel 4 i direktiv 2003/86 är inte uttömmande. Se, exempelvis, artikel 10.2 i direktiv 2003/86.

²³ Se skäl 9 i direktiv 2003/86. I dom av den 6 december 2012, *O m.fl.* (C-356/11 och C-357/11, EU:C:2012:776, punkterna 64 och 65), slog domstolen fast att artikel 4.1 i direktiv 2003/86 ansluter sig till en vidsträckt tolkning av begreppet kärnfamilj. Det följer av fast rättspraxis att artikel 4.1 i direktiv 2003/86 ålägger medlemsstaterna positiva, exakt angivna skyldigheter, vilka motsvarar tydligt definierade subjektiva rättigheter, eftersom medlemsstaterna enligt denna artikel, i de fall som regleras i direktivet, förpliktas att tillåta familjeåterförening för vissa medlemmar i referenspersonens familj och att medlemsstaterna därvid inte har något utrymme för skönsmässig bedömning. Dom av den 20 november 2019, *Belgische Staat (Bestämmelser om tyst bifallsbeslut)* (C-706/18, EU:C:2019:993, punkt 29 och där angiven rättspraxis).

²⁴ Dom av den 12 april 2018, *A och S* (C-550/16, EU:C:2018:248, punkt 34).

²⁵ Se kapitel V i direktiv 2003/86 med rubriken ”Familjeåterförening för flyktingar”. I skäl 8 i direktiv 2003/86 föreskrivs att ”[s]ituationen för flyktingar bör ges särskild uppmärksamhet med anledning av de skäl som tvingat dem att fly från sitt land och hindrar dem från att leva ett normalt familjeliv där. Deras rätt till familjeåterförening bör därför regleras av förmånligare villkor.”

²⁶ Dom av den 12 april 2018, *A och S* (C-550/16, EU:C:2018:248, punkt 44).

²⁷ I artikel 10.3 a i direktiv 2003/86 hänvisas det till släktingar i rakt uppstigande led av första graden.

²⁸ Artikel 10.3 b i direktiv 2003/86.

direktivet. Artikel 10.3 a i direktiv 2003/86 kräver²⁹ således att medlemsstaterna ska tillåta familjeåterförening för en underårig flykting utan medföljande vuxen med hans eller hennes föräldrar ”utan att tillämpa villkoren i artikel 4.2 a” i direktivet.

26. Eftersom det i artikel 4.2 a i direktiv 2003/86 uttryckligen hänvisas till villkoren i kapitel IV, får medlemsstaterna inte kräva att en underårig flykting utan medföljande vuxen eller hans eller hennes föräldrar ska uppfylla kraven i artikel 7.1 i direktiv 2003/86 i ett förfarande för familjeåterförening som grundar sig på artikel 10.3 a i direktivet.³⁰ Artikel 10.3 a i direktiv 2003/86 klargör att unionslagstiftaren specifikt uteslöt bland annat kravet att en underårig flykting utan medföljande vuxen ska vara beroende av sina föräldrar för sin försörjning³¹ och att han eller hon ska följa artikel 7.1 i direktiv 2003/86.³² Denna tolkning av artikel 10.3 a i direktiv 2003/86 överensstämmer både med det sammanhang i vilket den förekommer och målet med direktiv 2003/86 som är att ge flyktingar ett prioriterat skydd och ta hänsyn till den utsatta situationen för underåriga, i synnerhet underåriga utan medföljande vuxen. Om föräldrarna till en underårig flykting utan medföljande vuxen var tvungna att uppfylla kraven i artikel 7.1 i direktiv 2003/86, skulle det begränsa den effektiva tillämpningen av artikel 10.3 a i direktivet och den förmånliga behandlingen av underåriga flyktingar utan medföljande vuxen.

B. Rätten för en underårig flykting, utan medföljande vuxen, till familjeåterförening med andra familjemedlemmar – artikel 10.2 och 10.3 a i direktiv 2003/86

27. EU-domstolen har slagit fast att systemen till en flykting inte hör till de familjemedlemmar till referenspersonen som artikel 4 i direktiv 2003/86 avser.³³ RI har inte heller någon rätt till familjeåterförening med sin syster, TY, enligt artikel 10.3 a i direktiv 2003/86. Lydelsen i den bestämmelsen är otvetydig: den är endast tillämplig på underåriga flyktingar, utan medföljande vuxen, och deras föräldrar.³⁴

28. Det framgår av fast rättspraxis att nationella myndigheter inte får utfärda ett uppehållstillstånd på grundval av direktiv 2003/86 till en tredjelandsmedborgare som inte uppfyller de krav som uppställs i direktivet för det syftet. Domstolen har gått så långt som att slå fast att en nationell lagstiftning som tillåter att ett uppehållstillstånd som grundar sig på direktiv 2003/86 utfärdas till en person som inte uppfyller villkoren i direktivet inverkar menligt på direktivets ändamålsenliga verkan och strider mot de mål som det eftersträvar.³⁵

²⁹ I den bestämmelsen används ordet ”skall”. Rätten för underåriga flyktingar utan medföljande vuxen till familjeåterförening med sina föräldrar enligt artikel 10.3 a i direktiv 2003/86 är således inte beroende av medlemsstaternas skönsmässiga bedömning: dom av den 12 april 2018, A och S (C-550/16, EU:C:2018:248, punkt 43).

³⁰ Den österrikiska regeringen anser att villkoren i artikel 7.1 i direktiv 2003/86 är tillämpliga på familjeåterförening enligt artikel 10.3 a i direktivet. Den har framhållit att artikel 12.1 första stycket i direktiv 2003/86 uttryckligen hänvisar till och utesluter en tillämpning av kraven i artikel 7.1 i direktivet. Denna regering är av uppfattningen att artikel 10.3 a i direktiv 2003/86 inte uttryckligen hänvisar till, och därmed utesluter, en tillämpning av artikel 7.1 i direktivet.

³¹ Dom av den 12 april 2018, A och S (C-550/16, EU:C:2018:248, punkt 34).

³² Enligt artikel 12.1 i direktiv 2003/86 får medlemsstaterna inte kräva att flyktingen och/eller medlemmar av dennes kärnfamilj uppfyller villkoren i artikel 7 i direktivet. Artikel 10.3 a i direktiv 2003/86 ger således ett mer omfattande skydd för underåriga flyktingar utan medföljande vuxen än det första stycket i artikel 12.1 i direktiv 2003/86, som endast är tillämpligt på flyktingar och medlemmar av deras kärnfamilj.

³³ Dom av den 12 december 2019, Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal (Familjeåterförening – Syster till en flykting) (C-519/18, EU:C:2019:1070, punkt 69).

³⁴ Bestämmelsen är oupplösligt förbunden med begreppet kärnfamilj, i den mening som avses i direktiv 2003/86.

³⁵ Dom av den 20 november 2019, Belgische Staat (Bestämmelser om tyst bifallsbeslut) (C-706/18, EU:C:2019:993, punkterna 35 och 37 och där angiven rättspraxis).

29. Genom att anta direktiv 2003/86, som är tillämpligt på alla medlemsstater med undantag av Konungariket Danmark och Irland, hade unionslagstiftaren inte för avsikt att reglera alla frågor som avser familjeåterförening på ett uttömmande sätt,³⁶ utan den fastställde i stället en uppsättning gemensamma minimiregler med stöd av subsidiaritetsprincipen och proportionalitetsprincipen.³⁷ Direktiv 2003/86 innehåller därför bestämmelser om minimiharmonisering och utesluter inte medlemsstaternas rätt att tillämpa bestämmelser i den nationella lagstiftningen om familjeåterförening i de fall som inte regleras av direktivet.³⁸ Villkoren i direktiv 2003/86 påverkar således inte att medlemsstaterna, enligt artikel 3.5 i direktivet, beviljar inresa och vistelse på förmånligare villkor genom hänvisning till deras respektive nationella rätt.³⁹ Om en medlemsstat föreskriver sådana förmånliga villkor, är det nationell rätt, och inte direktiv 2003/86,⁴⁰ som reglerar användningen av dessa, vilket således utesluter en tillämpning av stadgan.⁴¹

30. Den österrikiska regeringen bekräftade vid förhandlingen att även om den anser att TY inte har rätt till familjeåterförening med RI enligt artikel 10.3 a i direktiv 2003/86, beviljar Republiken Österrike en rätt till familjeåterförening för sådana individer enligt nationell rätt i enlighet med artikel 8 i Europakonventionen. Denna fördelning av befogenheter mellan Europeiska unionen och medlemsstaterna återspeglas både i de klara ordalag som direktiv 2003/86 är avfattet på och EU-domstolens enhetliga tolkning av direktivets bestämmelser.

31. Klagandena och kommissionen har likväl hävdatt att för att säkerställa den ändamålsenliga verkan av rätten för en underårig flykting, utan medföljande vuxen, till familjeåterförening med sina föräldrar enligt artikel 10.3 a i direktiv 2003/86, ska denna bestämmelse tolkas så, att den ger flyktingens syskon som har en funktionsnedsättning en sådan rätt. Det målet ska uppnås genom en tolkning av artikel 10.3 a i direktiv 2003/86 mot bakgrund av artiklarna 7 och 24 i stadgan som säkerställer RI:s rätt till familjeåterförening med hans föräldrar och, i förlängningen, med hans syster.⁴²

32. Vid genomförandet av artikel 10.3 a i direktiv 2003/86 ska medlemsstaterna iaktta de grundläggande rättigheter som slås fast i stadgan, i förevarande fall artiklarna 7 och 24 i stadgan. Att en sådan skyldighet föreligger kan dock inte utgöra stöd för en tolkning av artikel 10.3 a i direktiv 2003/86 eller någon annan bestämmelse i direktivet som strider mot den uttryckliga lydelsen i dessa. En tolkning *contra legem* av det slaget, antingen genom hänvisning till bestämmelserna i stadgan eller effektivitetsprincipen, är också utesluten, eftersom den strider mot

³⁶ Se artikel 3.5 i direktiv 2003/86.

³⁷ Se skäl 16 i direktiv 2003/86.

³⁸ Se, för ett liknande resonemang, förslag till avgörande av generaladvokaten Pikamäe i målet *Commissaire général aux réfugiés et aux apatrides* (Familjesammanhållning – Redan beviljat skydd) (C-483/20, EU:C:2021:780, punkt 53), och förslag till avgörande av generaladvokaten Hogan i yttrande 1/19 (Istanbulkonventionen) (EU:C:2021:198, fotnot 81).

³⁹ Dom av den 12 december 2019, *Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal* (Familjeåterförening – Syster till en flykting) (C-519/18, EU:C:2019:1070, punkt 43). Se, analogt, dom av den 13 mars 2019, *E.* (C-635/17, EU:C:2019:192, punkterna 32–43), där artikel 3.2 c i direktiv 2003/86 tolkas så, att tredjelandsmedborgare som är familjemedlemmar till en person som beviljats status som alternativt skyddsbehövande inte omfattas av direktivets tillämpningsområde. Även om dessa familjemedlemmar inte omfattas av unionsrätts tillämpningsområde, kan en medlemsstat ge dem en förmånligare behandling enligt nationell rätt: dom av den 7 november 2018, *K och B* (C-380/17, EU:C:2018:877, punkterna 34 och 37).

⁴⁰ Se, analogt, dom av den 19 november 2019, *TSN och AKT* (C-609/17 och C-610/17, EU:C:2019:981, punkterna 34 och 49). Se, även analogt, dom av den 15 juli 2021, *The Department for Communities in Northern Ireland* (C-709/20, EU:C:2021:602, punkterna 82 och 83), med avseende på Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/38/EG av den 29 april 2004 om unionsmedborgares och deras familjemedlemmars rätt att fritt röra sig och uppehålla sig inom medlemsstaternas territorier och om ändring av förordning (EEG) nr 1612/68 och om upphävande av direktiven 64/221/EEG, 68/360/EEG, 72/194/EEG, 73/148/EEG, 75/34/EEG, 75/35/EEG, 90/364/EEG, 90/365/EEG och 93/96/EEG (EUT L 158, 2004, s. 77, och rättelser i EUT L 229, 2004, s. 35, och EUT L 197, 2005, s. 34).

⁴¹ Se, analogt, dom av den 10 juni 2021, *Land Oberösterreich (Bostadsbidrag)* (C-94/20, EU:C:2021:477, punkterna 60–63).

⁴² Se även skäl 2 i direktiv 2003/86.

rättssäkerhetsprincipen.⁴³ Inte heller kan avsaknaden av en hänvisning till andra familjemedlemmar i artikel 10.3 a i direktiv 2003/86 tillskrivas ett förbiseende från unionslagstiftarens sida, eftersom lagstiftaren specifikt har avsett situationer som motsvarar dem som har uppstått i förevarande fall, vilket tydligt bekräftas av artiklarna 10.2 och 4.2 b i direktivet.

33. Artikel 10.2 i direktiv 2003/86 tillåter uttryckligen att medlemsstaterna medger rätt till familjeåterförening för andra familjemedlemmar till flyktingen än de som anges i artikel 4, om dessa personer är beroende av flyktingen för sin försörjning.⁴⁴ Artikel 10.2 i direktiv 2003/86 är en fakultativ bestämmelse, eftersom den överlåter på varje medlemsstat att besluta huruvida tillämpningsområdet för direktiv 2003/86 ska utvidgas på detta sätt. Bestämmelsen lämnar dessutom varje medlemsstat ett stort utrymme för skönsmässig bedömning att välja vilka andra medlemmar av flyktingens familj, utöver de som anges i artikel 4 i direktiv 2003/86, som kan dra fördel av en sådan utvidgning.⁴⁵

34. Det framgår av handlingarna i målet att Republiken Österrike har valt att inte använda sig av möjligheten i artikel 10.2 i direktiv 2003/86. Under alla omständigheter är TY beroende av sina föräldrar, och inte av sin bror RI, för sin försörjning.⁴⁶ EU-domstolen har slagit fast att en nationell lagstiftning, som inte iakttar villkoret i artikel 10.2 i direktiv 2003/86 att personen ska vara beroende av flyktingen för sin försörjning, strider mot syftena med detta direktiv genom att den tillåter att personer som inte uppfyller kraven ändå beviljas den ställning som följer av direktivet.⁴⁷

35. Domstolen har även slagit fast att stadgan inte berövar medlemsstaterna deras befogenhet att besluta att genomföra artikel 10.2 i direktiv 2003/86 och att pröva ansökningar om familjeåterförening som ingetts med stöd av den bestämmelsen.⁴⁸ Härav följer att domstolen inte kan ändra eller utvidga ordalydelsen i och tillämpningsområdet för artikel 10.2 i direktiv 2003/86 genom att åberopa artikel 7 eller artikel 24 i stadgan.⁴⁹

36. Jag föreslår därför att domstolen ska slå fast att RI inte har någon rätt till familjeförening med sin syster TY, enligt artikel 10.2 och 10.3 a i direktiv 2003/86, jämförd med artiklarna 7 och 24 i stadgan. En olämplig utvidgning av tillämpningsområdet för dessa bestämmelser skulle strida

⁴³ I analogi med en tolkning *contra legem* av nationell rätt, se dom av den 19 april 2016, DI (C-441/14, EU:C:2016:278, punkt 32 och där angiven rättspraxis). De principer som beskrivs i denna rättspraxis är tillämpliga på tolkningen av unionsrätten och nationell rätt. Se, även analogt, Lenaerts, K., och Gutiérrez-Fons, J., *To Say What the Law of the EU Is: Methods of Interpretation and the European Court of Justice*, EUI AEL 2013/09, s. 16, där författarna uppger att "när en unionsbestämmelse kan bli föremål för flera tolkningar, ska företräde ges för den tolkning som är ägnad att säkerställa bestämmelsens ändamålsenliga verkan ... Självklart får denna allmänna tolkningsprincip inte överskrida gränsen för vad som är *contra legem*."

⁴⁴ Se, analogt, dom av den 13 mars 2019, E. (C-635/17, EU:C:2019:192, punkt 48).

⁴⁵ Dom av den 12 december 2019, Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal (Familjeåterförening – Syster till en flykting) (C-519/18, EU:C:2019:1070, punkterna 39 och 40). I skäl 10 i direktiv 2003/86 anges att "[d]et är upp till medlemsstaterna att avgöra huruvida de önskar tillåta familjeåterförening för släktingar i rakt uppstigande led, ogifta myndiga barn ...".

⁴⁶ Även om klagandena uppgav vid förhandlingen att RI skickar cirka 100 euro per månad till sin familj i Syrien, finns det inga bevis för att TY är beroende av RI för sin försörjning.

⁴⁷ Dom av den 12 december 2019, Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal (Familjeåterförening – Syster till en flykting) (C-519/18, EU:C:2019:1070, punkt 42). I skäl 6 i direktiv 2003/86 anges att "de materiella villkoren för utövandet av rätten till familjeåterförening [bör] fastställas enligt gemensamma kriterier". Se även, analogt, dom av den 7 november 2018, K och B (C-380/17, EU:C:2018:877, punkterna 44, 48 och 49), där domstolen slog fast att artikel 12.1 tredje stycket i direktiv 2003/86 skulle upphöra att vara effektiv och tydlig om en medlemsstat inte kunde uppställa en tidsfrist för att inge en ansökan om familjeåterförening enligt direktivet.

⁴⁸ Dom av den 12 december 2019, Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal (Familjeåterförening – Syster till en flykting) (C-519/18, EU:C:2019:1070, punkt 65).

⁴⁹ I artikel 51.1 i stadgan föreskrivs att bestämmelserna i stadgan riktar sig till medlemsstaterna endast när dessa tillämpar unionsrätten. Enligt artikel 51.2 i stadgan innebär stadgan inte någon utvidgning av tillämpningsområdet för unionsrätten utanför Europeiska unionens befogenheter, medför varken någon ny befogenhet eller någon ny uppgift för Europeiska unionen och ändrar heller inte de befogenheter och uppgifter som fastställs i fördragen. Se, för ett liknande resonemang, dom av den 15 juli 2021, The Department for Communities in Northern Ireland (C-709/20, EU:C:2021:602, punkt 85).

mot domstolens praxis från senare tid, undergräva den ändamålsenliga verkan av direktiv 2003/86 och rubba den omsorgsfullt utformade jämvikten i lagstiftningshänseende som Europeiska unionen och medlemsstaterna har kommit fram till.

37. Inte heller kan EU-domstolens praxis avseende artikel 20 FEUF och unionsmedborgarskapet, som den hänskjutande domstolen har hänvisat till, tillämpas analogt för att motivera en utvidgning av tillämpningsområdet för direktiv 2003/86.⁵⁰ I domen Ruiz-Zambrano⁵¹ slog EU-domstolen bland annat fast att artikel 20 FEUF utgör hinder för att en medlemsstat nekar en tredjelandsmedborgare som är underhållsskyldig för sina minderåriga barn, vilka är unionsmedborgare, uppehållsrätt i den medlemsstat i vilken barnen bor och är medborgare, när ett sådant beslut skulle medföra att barnen berövas möjligheten att faktiskt åtnjuta kärnan i de rättigheter som är knutna till unionsmedborgarskapet. Domstolen framhöll därvid att ställningen som unionsmedborgare är ”den grundläggande ställningen för medlemsstaternas medborgare”.⁵² Ställningen för tredjelandsmedborgare, däribland flyktingar, kan inte jämföras med unionsmedborgarnas ställning, utom när unionslagstiftningen specifikt ger tredjelandsmedborgare jämförbara rättigheter och skyldigheter.⁵³

C. Rätten till familjeåterförening för ogifta myndiga barn när de av hälsoskäl inte kan försörja sig själva – artikel 4.2 b i direktiv 2003/86

38. I artikel 4.2 b i direktiv 2003/86 föreskrivs att medlemsstaterna får tillåta inresa och vistelse för ogifta myndiga barn till referenspersonen eller dennes make/maka, under förutsättning att barnen i fråga av hälsoskäl bevisligen inte kan försörja sig själva. I det sammanhanget ska villkoren i kapitel IV i direktiv 2003/86 iakttas.

39. Om man bortser från det faktum att det är oklart huruvida Republiken Österrike har valt att använda sig av möjligheten i artikel 4.2 b i direktiv 2003/86,⁵⁴ syftar den bestämmelsen på referenspersonens kärnfamilj snarare än på referenspersonens bröder och systrar. TY kan därför inte stödja sig på dess lydelse för att göra gällande en rätt till familjeåterförening med RI. Såsom har angetts i punkterna 36 och 37 i förevarande förslag till avgörande, skulle det enligt domstolens praxis strida mot syftena med direktiv 2003/86 att utvidga det skydd som artikel 4.2 b i direktivet ger till att omfatta andra personer. Stadgan kan inte heller fungera så, att den begränsar medlemsstaternas val i fråga om huruvida denna bestämmelse ska genomföras.⁵⁵

40. Även om RI och hans syster TY inte har rätt till familjeåterförening enligt artikel 4.2 b i direktiv 2003/86, har hans föräldrar, CR och GF, rätt till familjeåterförening med RI enligt artikel 10.3 a i direktivet. När deras ansökan om familjeåterförening har godkänts, har CR och GF även rätt att få uppehållstillstånd i Republiken Österrike enligt artikel 13.2 i direktiv 2003/86. I

⁵⁰ Dom av den 8 mars 2011, Ruiz Zambrano (C-34/09, EU:C:2011:124), dom av den 15 november 2011, Dereci m.fl. (C-256/11, EU:C:2011:734), och dom av den 10 maj 2017, Chavez-Vilchez m.fl. (C-133/15, EU:C:2017:354). Se även dom av den 15 juli 2021, The Department for Communities in Northern Ireland (C-709/20, EU:C:2021:602).

⁵¹ Dom av den 8 mars 2011 (C-34/09, EU:C:2011:124).

⁵² Dom av den 8 mars 2011, Ruiz Zambrano (C-34/09, EU:C:2011:124, punkt 41 och där angiven rättspraxis).

⁵³ Se, exempelvis, skäl 3 och artikel 13 i direktiv 2003/86. Se, även analogt, rådets direktiv 2003/109/EG av den 25 november 2003 om varaktigt bosatta tredjelandsmedborgares ställning (EUT L 16, 2004, s. 44). De begränsningar för en utvidgning av tillämpningsområdet för direktiv 2003/86 som har fastställts i den rättspraxis som avses i punkterna 36 och 37 i förevarande förslag till avgörande gäller i tillämpliga delar familjeåterförening enligt artikel 10.3 a i direktiv 2003/86.

⁵⁴ Den nederländska regeringen uppgav vid förhandlingen, utan att motsägas av den österrikiska regeringen, att Republiken Österrike hade använt sig av möjligheten i artikel 4.2 b i direktiv 2003/86.

⁵⁵ Se, analogt, dom av den 12 december 2019, Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal (Familjeåterförening – Syster till en flykting) (C-519/18, EU:C:2019:1070, punkterna 42 och 65).

domen O m.fl.⁵⁶ påpekade domstolen att tredjelandsmedborgare som vistas lagligen i en medlemsstat och som ansöker om familjeåterförening ska anses som referenspersoner i den mening som avses i artikel 2 c i direktiv 2003/86. CR och GF har rätt till familjeåterförening med TY enligt artikel 4.2 b i direktiv 2003/86, under förutsättning att Republiken Österrike använder sig av denna möjlighet. Medlemsstaterna tillämpar unionsrätten när de utnyttjar denna möjlighet. Nationell lagstiftning för det syftet ska därför iakttas de grundläggande rättigheterna i stadgan och proportionalitetsprincipen.⁵⁷

41. CR, GF och TY ansökte tillsammans om familjeåterförening med RI. Mot bakgrund av familjeförhållandets art och TY:s allvarliga funktionsnedsättning bör deras ansökningar prövas samtidigt⁵⁸ för att fastställa alla deras rättigheter och skyldigheter enligt unionsrätten, däribland artiklarna 4.2 b, 10.3 a och 13 i direktiv 2003/86, jämförda med artiklarna 7, 24.2 och 24.3 i stadgan.⁵⁹ I det avseendet följer det av fast rättspraxis att artikel 17 i direktiv 2003/86 kräver en individuell prövning av ansökningar om familjeåterförening. Vid genomförandet av direktiv 2003/86 och vid prövningen av sådana ansökningar åligger det behöriga nationella myndigheter att göra en väl avvägd och rimlig bedömning av samtliga intressen som står på spel.⁶⁰ Det ska även tas hänsyn till det underåriga barnets bästa och de särskilda omständigheterna för underåriga flyktingar utan medföljande vuxen.⁶¹

42. Det strider därför mot målen med direktiv 2003/86 samt artiklarna 7, 24.2 och 24.3 i stadgan att kräva att sådana sökande som CR och/eller GF⁶² har uppehållstillstånd enligt artikel 13.2 i direktivet före prövningen av TY:s ansökan om familjeåterförening med sina föräldrar enligt artikel 4.2 b i direktivet. Ett sådant splittrat synsätt skulle vidare undergräva RI:s rätt till familjeåterförening enligt artikel 10.3 a i direktiv 2003/86.

43. Republiken Österrike får kräva att en familjeåterförening enligt artikel 4.2 b i direktiv 2003/86 förutsätter att villkoren i artikel 7.1 i direktivet är uppfyllda. Dessa villkor gäller endast med avseende på TY, eftersom CR och GF är undantagna från dessa enligt artikel 10.3 a i direktiv 2003/86.⁶³ Domstolen har slagit fast att eftersom huvudregeln är att familjeåterförening beviljas, ska den möjlighet som föreskrivs i artikel 7.1 i direktiv 2003/86 tolkas restriktivt. Medlemsstaterna får inte använda sitt utrymme för skönmässig bedömning på ett sätt som äventyrar målet att främja familjeåterförening.⁶⁴ Det ankommer på den hänskjutande domstolen att bedöma de behöriga myndigheternas iakttagande av villkoren i artikel 7.1 i direktiv 2003/86 och rättspraxis därom.

⁵⁶ Dom av den 6 december 2012, O m.fl. (C-356/11 och C-357/11, EU:C:2012:776, punkt 68).

⁵⁷ Se, analogt, dom av den 12 december 2019, *Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal* (Familjeåterförening – Syster till en flykting) (C-519/18, EU:C:2019:1070, punkterna 61–67).

⁵⁸ Den österrikiska regeringen bekräftade vid förhandlingen att alla de aktuella ansökningarna prövades samtidigt.

⁵⁹ Se, analogt, artikel 16.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 604/2013 av den 26 juni 2013 om kriterier och mekanismer för att avgöra vilken medlemsstat som är ansvarig för att pröva en ansökan om internationellt skydd som en tredjelandsmedborgare eller en statslös person har lämnat in i någon medlemsstat (omarbetning) (EUT L 180, 2013, s. 31). I artikel 16.1 i förordning nr 604/2013 föreskrivs bland annat att om en sökande med ett allvarligt funktionshinder är beroende av hjälp från sin förälder som är lagligen bosatt i en medlemsstat, ska medlemsstaten normalt hålla samman eller sammanföra sökanden med den föräldern. I enlighet med skäl 17 i nämnda förordning syftar denna bestämmelse till att göra det möjligt för medlemsstaterna att sammanföra "familjemedlemmar" när detta är nödvändigt av humanitära skäl. Se även, analogt, dom av den 6 november 2012, K (C-245/11, EU:C:2012:685, punkterna 26–54).

⁶⁰ Dom av den 21 april 2016, *Khachab* (C-558/14, EU:C:2016:285, punkt 43 och där angiven rättspraxis).

⁶¹ Se, analogt, dom av den 7 november 2018, K och B (C-380/17, EU:C:2018:877, punkterna 26–36).

⁶² CR och GF har rätt till familjeåterförening med RI enligt artikel 10.3 a i direktiv 2003/86 och har således rätt till uppehållstillstånd enligt artikel 13.2 i direktivet.

⁶³ Se punkt 26 i förevarande förslag till avgörande.

⁶⁴ Dom av den 4 mars 2010, *Chakroun* (C-578/08, EU:C:2010:117, punkt 43).

VI. Förslag till avgörande

44. Mot bakgrund av det ovan anförda föreslår jag att domstolen besvarar den tredje fråga som har ställts av Verwaltungsgericht Wien (Förvaltningsdomstolen i Wien) på följande sätt:

Artiklarna 4.2 b, 10.3 a, 13.2 och 17 i rådets direktiv 2003/86/EG av den 22 september 2003 om rätt till familjeåterförening samt artiklarna 7, 24.2 och 24.3 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna ska tolkas så, att det vuxna syskonet med en funktionsnedsättning till en underårig flykting utan medföljande vuxen, som på grund av sitt hälsotillstånd är helt beroende av sina föräldrar för sin försörjning, har rätt till familjeåterförening med sina föräldrar och sitt yngre syskon enligt unionsrätten, under förutsättning att den aktuella medlemsstaten har utnyttjat den möjlighet som föreskrivs i artikel 4.2 b i direktiv 2003/86.